

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Ḥamishah shiṭot

Nachmanides, Moses

Zultsbakh, 1762

VD18 15256944

ונב תאו ותוא קרפ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10835

פרק חורין להר"ן ז"ל פרק אותו ואת בנו

קו

דקדקת רש"י ז"ל ופיר' דתרתיה קא קשיא ליה אחאי סופג את הארבעים דאפילו אית ליה אותו ואת בנו נהג בקדשים ליכא למימר דליקא עליה דשחיטת שני שחיטה שאינה ראויה היא דהא מחוסר זמן הוא ופסול . ועוד דאפילו פסולא נמי ליכא משום שחיטת ראשון דהויא ליה שחיטה שאינה ראויה . פי' לפרושו דשחיטה שאינה ראויה דשני מוכיחא מורי מלקות אבל לא מירי פסול לפי ששחיטת שני ראויה ואינה ראויה היא שראוי הוא לבא לאחר זמן אבל אינו ראוי עכשיו וכל כי האי נהוג דאין דאיה ר' שמעון בדיוא מניטאה כדמניא לקמן בסמוך כל הראוי לבא לאחר זמן הרי הוא בלא תעשה ואין בו כרת הכא נמי אית ליה לר"ש למדיינה דבדיא מניטאה וכיון דבאותו ואת בנו ליכא כרת אית ליה לרבי שמעון למימר דפסול הוי אבל לא לקי עליה הילכך משום שחיטה דשני שאינה ראויה לגמרי פטור ממלקות אבל פסולא מיהא איכא אבל משום שחיטת ראשון שאינה ראויה לעולם ראוי שנאמר שאפילו פסולא לית בה זמיה פריך תרתי אחאי סופג את הארבעים ואחאי פסול . ואם תאמר הוי אמרינן דשחיטת ראשון שחיטה שאינה ראויה היא לעולם דהא אי בני זריק דם והויא ליה שחיטה ראויה וכדמסקין לקמן בשמעתיה דרב המנוא . וי"ל דהשתא ס"ל דאליבא דר' הושעיא דאפילו זריק ליה דם זריקה הוא דקא מכשרה ולא שחיטה ולעול' שחיטת קדשים שחיט' שאינה ראויה היא וכדאמרינן בפ' מרובה וכו' שחיטה מתרת והלא זריקה מתרת ולקמן הוא דמחדש' דברב המנוא דכי זריק דם אינלא מילתא למפרע דשחיטה ראוי' הוי . זו היא שיטתו של רש"י ז"ל : ר' זירא אמר הנח למחוסר זמן דהכתוב נתקו לפעה . פי' האי נתקו לפעה לאו דמתקן לאויה בכלאו דגולה ושולח הקן דהא הכא לא מתקן לאויה כלל . לא ה"ק הנח למחוסר זמן דהכתוב נתקו מלאו דשרוע וקולט ואוקמיה חששה דכתי' ומיום השמיני והלאה ירבה מעיקר' לא . וכיון דלגופיה כתיב לא ירבה לא הוי בכלל לא ירבה וקולט' שחין אותו הלאו מלמד זה על שאר הפסולין שאין הרגלה אחרת בהן . אבל בזה שכתוב בו הרגלה בלאו הנח מכלל עשה אינן בכלל לאו ראשון . וא"ת ויכתיב יליף מחוסר זמן דאותו ואת בנו ממחוסר זמן דשביעה . י"ל שכיון שהפסוק בפסול מחוסר זמן דשביעה יליף מחוסר זמן דאותו ואת בנו אינן בכלל אי נמי דאותו ואת בנו גופיה דריש נתוק עשה דתני' בספרי מנין לאותו ואת בנו כמקדשין הרי זה בלא ירבה ת"ל ירבה לקרבן אשה לת' וסור או שה אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד מלמד שהשחט אותו ואת בנו כמקדשין הרי זה בלא ירבה כלומר משום ששחט אותו ואת בנו כמקדשין הרי זה בלא ירבה הנח לאו דמחוסר זמן דנתקו עשה ניכח :

דף פ"א ע"א לילה לכהו ווס להרלעה . ואם תאמר ווס לכהו ווס להרלעה למה לי קרא מביוס ביום את בני ישראל נפקא שכל הקרבנות זמן סהוא מחוסר זמן להרלעה אש עלה ירד שכל הקרבין בליה אש עלו לא ירדו אבל זה סהוא מחוסר זמן להרלעה אש עלה ירד : וקשיא לן שני אחאי בלא תעשה . האי שקלא וטריא לא אשכחן לה בשום דוכתא בגמרא אלא אינהו הוי ידעי דהכי אימרת בני מדרשא ופריקו לה כדפריק לה רבא הבא דכוחא מתי דפרכין בכמה דוכתי' והאמר ר' יוחנן אין ערער פחות מניטין ואין לה עיקר בשום מקום :

יום אחד ווס המיוחד טעון כרוז . זו היא גרסת רש"י ז"ל . אבל ר"ח ז"ל גורס מה ווס המיוחד טעון כרוז וכן בכל הספרים כלומר שהיו חוקטין בערב שבת להבטיל העם ממלאכה כדאית' בסוף פ' בבה מדליקין אף זה טעון כרוז אחי מכתבי' לשחוט בטה מכתבי' לשחוט :

דף ע"א ועוד מה כתיב ווא' רבא זה בנה אב וכו' והקשו בתום דל"ל כתיב אב הא כפ"ק דבכורות דלא יליף מהך ג"ס אלא לעגל וחיה וטריה ושחטה דזה מני למינף אבל הפ' לגבי כלאי א"ל כדפרכין לעיל אי מה להלן זכר מס וכן שנה אף כאלן זכר מס וכן שנה תפדה אחריו ולהכי נקט כתיב אב דכפסח כתיב מעיקרא ויחשו איש מה לבית אבות למה לי למחדר שה בשר הכי דפתיב מה ממים זכר כן שנה ודאי להכי את הכלאים דעליה כתיב מן הכבשים ומן העזים תקחו דמשמע עד שיהא כולו מן הכבשים או כולו מן העזים ולגופיה לא אנטרי' דפסח בכלל כל הקדשים הוא שאינו נהג בכלאים אלא דלאי לבנין אב הוא דאחא דכל מקום שנאמר מה להכי את הכלאים :

דף ע"ב סימנין דאורייתא . פי' רש"י ז"ל דמסימנין אבדה קאמר . והקשה הרמב"ן ז"ל מה עליון ז' לוי אפילו בשעתא לומר סימנין אלו דאורייתא . י"ל שאין מחזירין אבדה כסימנין דילמא מחזירי חוה . א"כ כסומא בארובה אלא ודאי סימנין או קאמרינן שה עיקר למסוך עליהם בפנין זה וגמרא נמירי לה והאי דומיא דמאי דאמרינן בפ' אלו טרפות גבי סימני בילים סימנין לאו דאורייתא : **מן התיש** ומן הנבי וכן אותו ואת בנו נהג בו . זו היא גרסת הספרים אבל רש"י ז"ל כתב דלא נרטינן ליה דא"כ מאי קת"ל רב הסדא לוי כוי שנחלקו בו ר' אלעזר ור' חכמים זה הכא מן התיש ומן הנביה הא בדיח קמני לה . לפיכך כתב דה"ג מן הכוי אין אותו ואת בנו נהגין בו . והיינו דאשמועינן רב הסדא דכוי זה שנחלקו בו רבא מן התיש ומן הנביה וכן הגרסא בתוספתא ויש ליישב גרסת הספרי' דאע"ג דבדיח תניא מן התיש ומן הנבי אי לאו דרב הסדא הוי אמריא דר' אלעזר לא פליג בכוי דכוי איתו בך מן התיש ומן הנביה דכריה בפני עמלו הוא אלא בכלאים גופיה פליג לומר דיש כלאים שאותו ואת בנו נהג בו כגון הבא מן התיש ומן הרחל ויש כלאים שאין אותו ואת בנו נהג בו כגון הבא מן התיש ומן הנבי ויש כלאים דלאו בכלאים פליגי אלא ככוי דכוי לתנא קמא נמי בך מן התיש ומן הנבי הוא וכו' נחלקו :

דף פ"א ע"א כוי בריה בפני עמלו הוא . הכי קי"ל אי ככוי הוי בריה בפני עמלו או בך מן התיש ומן הנבי כדאמרינן לעיל והתם בכורות ח' ר' יהושע בן לוי הכל מודים דאין חיה מתעברת מבהמה ולא בהמה מחיה חזן מר' אליעזר ומחלוקתו וכיון דכולהו אינן ס"ל דאין פהמה מתעברת מחיה כושייתו קי"ל . ודאקשינן לעיל הא דתנן אין שוחטין אותו ב"ט מני לא רבנן ולא ר' אליעזר ע"ה דמני לאוקומי כר' יוסי אלא דלא ניחא ליה לאשמוקי' מדר' אליעזר ורבנן :

ע"ב שני אחאי סופג את הארבעים ותו לא . בדיון הוא דהיה ליה לאשמוי' כיון דקמא תקטל קטלי' שני אחאי סופג את הארבעים משום אותו ואת בנו דמתני' ודאי כי קתני דשני סופג את הארבעים משום אותו ואת בנו קאמר ולא משום שחטו חזן מללא תחייב עליה דשני כרת . והא דלא אקשי הכי משום דלדידיה נמי סופג את הארבעים ניחא ליה משום שחטו חזן ולא עוד אלא דקשיא עליה כרת נמי לחייב : שריטת קדשים נמי שחיטה שאינה ראוי' היא דכתב דלא זריק דם לא תשתי' בשר שני אחאי סופג את הארבעים ופסול . זו היא

סליק פרק אותו ואת בנו

פרק כסוי הדם

למימר מה הפס שחיטה שאינה ראויה כי הוי לאחר רבי שמעון מה הפס שחיטה ראויה דאי הכי הוי משמע דדוקא שחיטה שאינה ראויה : **דנין** שחיטה משחיטה ואין דנין שחיטה מטבחה . ואם תאמר והא דגב וטבח נמי פליגי דרבי מאיר אית ליה שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה רבי שמעון לית ליה ואחאי והא הפס טבחה כתיבא בה וליגמר טבחה מטבחה . ובי תימא כיון דגמרינן הכא שחיטה משחיטה לומר דשחיטה שאינה

שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה . תמיהא לי מנא ליה דשמה שחיטה דילמא לא שמה שחיטה אלא שחיטתו עליה הכתוב בכלל בשחיטה שאינה ראויה כוונתו שכתבתי למעלה . וניחא לי דמאי דקאמר שמה שחיטה לאו דוקא אלא ה"ק מה שחיטה דהתם שחיטה שאינה ראויה אף שחיטה דהכא אפילו שחיטה שאינה ראויה בכלל . ולאו דוידא גמרינן מהתם אלא ליטא כי הוי דגמר רבי שמעון מוטבח טבח והכן אלא דלא מני

